

Asia: VN/26278/2020

Valtioneuvoston periaatepäätös meri- ja sisävesiliikenteen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisestä

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen Biokierto ja Biokaasu ry, SBB, kiittää mahdollisuudesta kommentoida valtioneuvoston periaatepäätöstä meri- ja sisävesiliikenteen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisestä. Pidämme arvokkaana ja hyödyllisenä periaatepäätöksen laatimista, sillä se parantaa hallinnon tekemän valmistelutyön läpinäkyvyyttä sekä kokoaa tiiviiksi paketiksi oleelliset ajankohtaiset kansalliset, EU-tason ja globaalitason asiat.

SBB:n arvion mukaan periaatepäätös vastaa hyvin niihin asioihin, joita nostettiin esille liikenne- ja viestintäministeriön johtamassa Fossiilittoman liikenteen tiekartta -työryhmässä; täten tarkastelussa on huomioitu hyvin ei ainoastaan meri- ja sisävesiliikenne vaan koko liikennesektori.

SBB:n arvion mukaan periaatepäätöksessä on tunnistettu hyvin, että päästöjen vähennykset edellyttävät useita eri toimenpiteitä ja laajaa keinovalikoimaa. SBB pitää erittäin arvokkaana asiana sitä, että periaatepäätöksessä tunnistetaan hyvin taloudelliset ja teknologiset realiteetit eri käyttövoimien käyttöön ottamiseksi, kuten vaihtoehtoisten käyttövoimien hinta, saatavuus ja riittävyys vesiliikenteen tarpeisiin, jakelutarpeiden ennakointi satamien tasolla sekä vesiliikenteen luonteesta johtuvat tiukat turvallisuusvaatimukset. Tältä osin periaatepäätös on yhteneväinen Fossiilittoman liikenteen tiekartta -työryhmän loppuraportin kanssa, jonka loppuraportissa (2020; LVM; sivu 170) oleva kuva kuvaa erinomaisesti eri käyttövoimien kehittämispotentiaalia meriliikenteessä. Maantieliikenteessä kehitys on nopeampaa, koska polttoainekäyttövolyymit ovat pienemmät.

SBB kannattaa esitystä, että useita vaihtoehtoja tulee edistää ja kehittää rinnakkain, jolloin uusien käyttövoimien kehittämistä ei voida jäädä odottamaan. SBB kannattaa, että Itämeren alueen

strategiansa mukaisesti Suomi edistää Itämeren alueella biopolttoaineiden ja biokaasun liikennekäytön markkinoita kaikissa liikennemuodoissa.

Toimenpide 2

SBB kannattaa toimenpidettä 2, jonka mukaan ohjataan kansallisin ja kansainvälisin päätöksin uusiutuvien polttoaineiden käyttö lentoliikenteen lisäksi meriliikenteeseen. Tässä yhteydessä SBB haluaa muistuttaa, että biopolttoaineet ja biokaasu ovat jo olemassa olevia ratkaisuja, joiden käyttöönottoaminen on nopea, tehokas ja kotimainen keino parantaa merenkulun ympäristöystävällisyyttä etenkin herkällä Itämeren alueella. Lannasta valmistettavan biokaasun käytön lisääminen meriliikenteessä tuo kaksinkertaisen hyödyn Itämerelle ravinnevalumien vähenemisen myötä.

Toimenpide 5

SBB kannattaa ehdotusta, jonka mukaisesti Suomi vaikuttaa EU:ssa FuelEU Maritime -aloitteen ja muiden kauppamerenkulun vaihtoehtoisten polttoaineiden kysyntää lisäävien toimien valmisteluun siten, että ne todella vähentävät päästöjä, ja että niissä huomioidaan kustannustehokkuus, kilpailukyky sekä

hiilivuodon riski.

Toimenpide 7

SBB:n pitää tarkoituksenmukaisena, että meriliikenteen sähköistymisestä ja akkukäyttöisten alusten käytön selvityksessä arvioidaan myös mahdollisuudet meriliikenteen vaihtoehtoisten käyttövoimien, kuten biopolttoaineiden hyödyntäminen Suomen kauppamerenkulussa. Tässä kohtaa haluamme kuitenkin korostaa, että meriliikenteen vaihtoehtoisten käyttövoimien arvioinnin tulee olla riittävän laaja. Laajaa tarkastelua esitetään myös Fossiilittoman liikenteen tiekartta -työryhmä loppuraportissa. Työryhmä totetaa, että nestemäisten biopolttoaineiden osalta tarvitaan lisätietoa niiden saatavuudesta meriliikenteen tarpeisiin, sekä se esittää laadittavaksi selvitys biopolttoaineiden saatavuudesta meriliikenteen tarpeisiin.

Toimenpiteet 8 ja 9

Esitetyt toimenpiteet alusten energiatehokkuuden parantamiseksi ja vähäpäästöisten alusten kehittämiseksi ovat kannatettavia. Tätä tukee myös Traficomien toukokuussa 2020 julkaistun

selvityksen mukaan erityisesti kansalliset ja EU:n tuet sekä julkiset lainat ja takaukset ovat edistäneet laivanvarustajien investointeja ympäristöystävälliseen tekniikkaan.

Uusi toimenpide-ehdotus

Vaihtoehtoisten käyttövoimien infrastruktuurin edistämiseksi ja kehittämiseksi SBB esittää uudeksi toimenpiteeksi Suomen liikenteen vaihtoehtoisten käyttövoimien jakeluverkkoa koskevan ohjelman täysimääräistä toimeenpanoa. Tämän lisäksi esitämme, että Suomi hyödyntää aktiivisesti jakeluinfradirektiivin päivityksen mukanaan tuomat vaihtoehtoisten käyttövoimien edistämiseen liittyvät mahdollisuudet. Komissio on parhaillaan päivittämässä direktiiviä vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöönotosta (2014/94/EU). Fossiilittoman liikenteen tiekartta - työryhmä suosittelee loppuraportissaan, että varmistetaan riittävä ja toimiva vaihtoehtoisten polttoaineiden jakeluinfrastruktuuri Suomessa jatkamalla kansallisen liikenteen vaihtoehtoisten käyttövoimien jakeluverkkoa koskevan ohjelman toimeenpanoa.

Toimenpide 27

SBB pitää tärkeänä toimipidettä 27, jonka mukaan Suomi edistää aktiivisesti IMO:ssa uusiutuvien polttoaineiden käyttöönottoa kansainvälisesti velvoittavin päätöksin osana keskipitkän ja pitkän aikavälin päästövähennystoimia. Tässä yhteydessä esitämme kirjausta, että Suomi pyrkisi edistämään kansallisesti kuin EU- ja kv-tasoilla päätöksiä, jotka ohjaavat kysyntää nimenomaan kestävästi tuotettuihin polttoainesiin. Niin ikään SBB pitää hyvänä sitä, että Suomi vaikuttaa aktiivisesti EU:ssa ja IMO:ssa vaihtoehtoisten polttoaineiden elinkaarianalyysin periaatteista sopimiseen edistääkseen kestävästi tuotettujen vaihtoehtoisten polttoaineiden käyttöönottoa (toimenpide 28). Näin voidaan varmistaa, että päästöjä todella vähennetään siirtämättä niitä muille sektoreille, liikennemuotoihin tai säännellyn alueen ulkopuolelle.

Virolainen-Hynnä Anna
Suomen Biokierto ja Biokaasu ry